

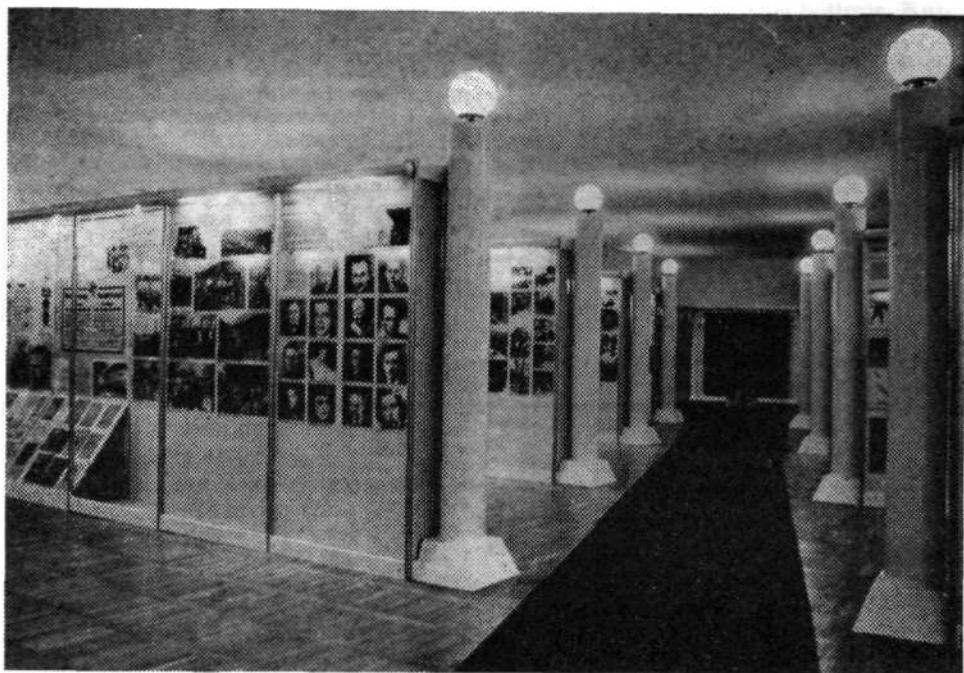
OBNOVLJENA ZBIRKA NOB V LOŠKEM MUZEJU

Dne 15. oktobra 1983 smo v Loškem muzeju odprli prenovljeno in razširjeno zbirko NOB. Otvoritev je bila posvečena srečanju članov medvojnih oblastnih organov za Gorenjsko in Zaščitnega bataljona, ki je bilo tega dne v galeriji na loškem gradu.

Od leta 1959, ko se je Loški muzej preselil na loški grad, je to že tretja obnova te zbirke. Ob intenzivnem delu muzealcev na terenu in dobrem sodelovanju z borci in aktivisti se steka v Loški muzej letno obilo fotografskega in dokumentarnega gradiva iz narodnoosvobodilne borbe. Prav zato se je izkazala nujnost celovitejše obnove zbirke. Pri tej najnovejši postavitvi pa gre še za vsebinsko razširitev zbirke na predvojno obdobje revolucionarnega delavskega gibanja in obdobje povojne obnove in socialistične izgradnje domovine.

Predvojno del sega v čase delavskega in nacionalnega gibanja med prvo svetovno vojno in po njej: predvsem širjenje delavske zavesti v naprednih delavskih društvih in izredno močno stavkovno gibanje v letih 1935 in 1936, ki je zajelo loška tekstilna podjetja. Na prehodu v vojno obdobje sledimo tudi razvoj loške partijske celice.

Jedro zbirke obsega seveda dogajanja od leta 1941 do 1945 v škofjeloškem okrožju. To je zajemalo Skofjo Loko s Selško in Poljansko dolino ter Sorško polje do Medvod, Šentvida in Smednika. Prvi del tega obdobja se začneja z nemško okupacijo in izseljevanjem zavednih domačinov v Srbijo. Sledijo kronološko razporejeni najvažnejši dogodki: v letu 1941 so to ustanovitev OF, prve akcije, prihod in boji Cankarjevega bataljona in decembrska vstaja. Leto 1942 — naj-

težje partizansko leto se začena z znamenito dražgoško bitko, nato pa so predstavljene Loška, Selška in Poljanska četa, prihod 2. grupe odredov na loško ozemlje, ofenziva na Blegoš in Jelovico ter borbe Gorenjskega odreda. Za leto 1943 je prikazana predvsem osvoboditev Žirov in formiranje prvega narodnoosvobodilnega odbora na Gorenjskem, ustanovitev in borbe Prešernove brigade, partizanska in nemška mobilizacija, kurirske zveze, varnostnoobveščevalna služba in Narodna zaščita, pokrajinski organi OF, KPS, SKOJ in ZSM, AFŽ ter pionirska organizacija. Za leto 1944 je največ pozornosti namenjeno Škofjeloškemu odredu in drugim enotam, ki so se bojevale na loškem ozemlju. V zadnjem letu borbe pa sledimo zavezniški pomoči našim enotam, zadnji sovražni ofenzivi, bombardiranju Škofje Loke in dokončni osvoboditvi loškega ozemlja.

V osrednjem delu zbirke so predstavljene zaledne enote, ki so kronološko praktično vezane na vsa leta bojev: partizanska saniteta, delavnice, gospodarstvo, tehnike in tiskarne ter šolstvo. Povojno obdobje prikazuje obnovo razrušene domovine, izvolitev nove ljudske oblasti, uvajanje samoupravljanja v škofjeloško gospodarstvo, obiske tovariša Tita v loški občini in ob koncu danes najvidnejše dosežke v naši občini na vseh področjih.

Zbirka vsebuje tudi osrednji, monumentalni del, ki se ob strebriščni potisklene ob likovnem prikazu dražgoške bitke, delu našega rojaka Ive Šubica. Nova, sodobna postavitev zbirke in kopica zanimivih fotografij, dokumentov, plakatov in originalnih predmetov ter orožja bo prav gotovo še bolj pritegnila pozornost številnih obiskovalcev loškega muzeja, predvsem pa šolske mladine.

Franc Podnar

PRIZNANJE PREŠERNOVE BRIGADE MUZEJSKEMU DRUŠTVU ŠKOFJA LOKA

Dne 25. oktobra 1983 je Muzejsko društvo Škofja Loka prejelo posebno priznanje Domicilnega odbora 7. Slovenske narodnoosvobodilne udarne brigade Franceta Prešerna v zahvalo za ohranjanje in razvijanje tradicij te brigade. Priznanje je bilo dodeljeno društvu predvsem za dolgoletno sodelovanje s prispevki v Loških razgledih.

F. Podnar